

RADI PIJEMO VODO

www.vodkopostojna.si

VSEBINA UČNE URE

- nekaj osnovnih spoznanj o vodi (ALI VEŠ ?)
- voda v občinah Postojna in Pivka (OD ČRPALIŠČA DO PITNE VODE)
- kaj lahko sam prispevam k varstvu voda (ALI ZNAM BITI EKO)
- ponovitev pridobljenega znanja/križanka
- rešitev križanke in zgodba o vodnem škratu
- darilo za sodelovanje

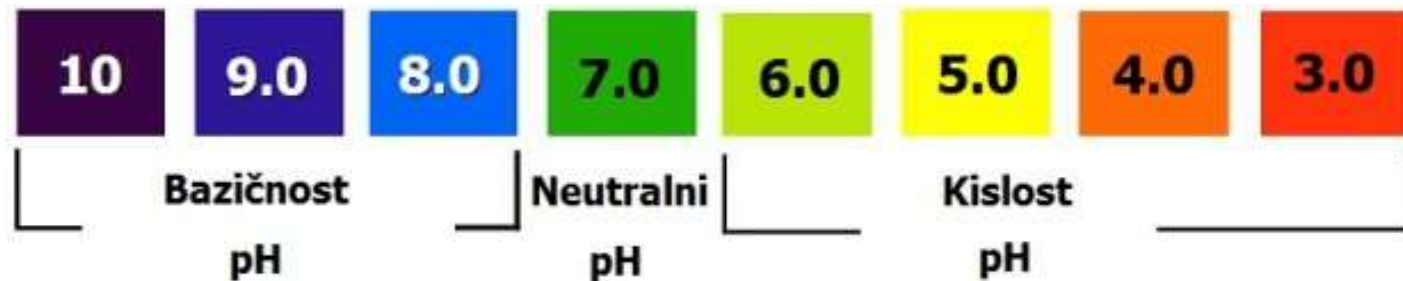

ALI VEŠ?

- pH vrednost vode je pri 25 °C okoli 7

pH vrednost je merilo za kislost in bazičnost in se giblje med 0 in 14.

ALI VEŠ?

da je čista pitna voda brez

- vonja
- okusa
- barve

ALI VEŠ?

- da je voda edina snov, ki se pri običajni temperaturah na zemlji pojavlja v 3 agregatnih stanjih

Agregatna stanja vode v atmosferi

© 1997 Prentice-Hall Inc., from Moran and Morgan, *Meteorology*, 5th Ed.

- ✓ tekočem
- ✓ trdem
- ✓ plinastem

sprememba agregatnega = oddajanje ali sprejemanje energije

ALI VEŠ?

- da je voda topilo za
 - trdne
 - tekoče
 - plinaste snovi
- da kot topilo deluje tudi v našem telesu, saj vse biokemične reakcije potekajo v vodnih raztopinah
- voda je transportni medij za prenos hranil in kisika do celic ter odstranjevanje odpadnih snovi presnove.

ALI VEŠ?

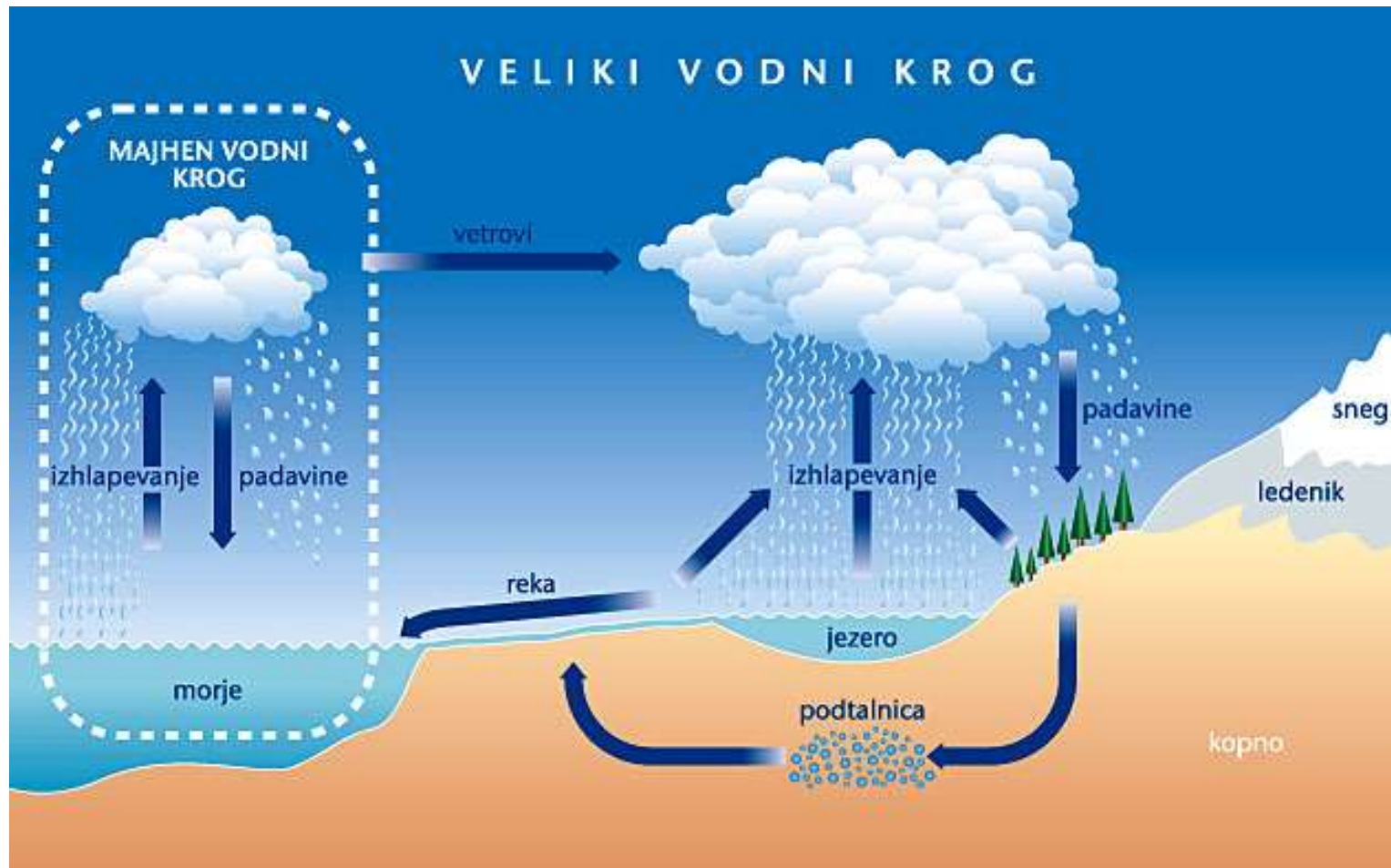
da voda pokriva kar 75%
zemeljskega površja (zemlje)

- 97% vse vode je slane (morja, oceani) neprimerne za pitje
- 3% vse vode je sladke od katere večina zamrzne v ledenikih ostala pa se nahaja v jezerih, rekah, potokih, mokriščih, podzemlju in atmosferi.

ALI VEŠ?

da voda v naravi kroži. Te zanima kako?

ALI VEŠ?

DA JE PRIBLIŽNO **2/3** ČLOVEŠKEGA TELESA
SESTAVLJENEGA **IZ VODE.**

DA TELO NUJNO POTREBUJE VODO
ZA DELOVANJE VSEH FUNKCIJ
V ORGANIZMU.

ALI VEŠ?

DA MORA ODRASEL ČLOVEK V POVPREČJU ZA NORMALNO DELOVANJE ORGANIZMA POPITI OD 2 DO 3 L VODE.

DA SO PRIPOROČENE DNEVNE KOLIČINE VODE ODVISNE OD RAZLIČNIH DEJAVNIKOV fizične aktivnosti, telesne teže, temperature v okolju, starosti in zdravstvenega stanja

DA ČLOVEK BREZ VODE NE MORE PREŽIVETI DLJE KOT 3 DO 5 DNI, MEDTEM KO LAHKO

BREZ HRANE PREŽIVIMO TUDI DO 90 DNI, KAR DODATNO KAŽE NA TO, KAKO POMEMBNA JE VODA ZA ČLOVEKA.

TOREJ – ZAKAJ RADI PIJEMO VODO?

ZATO DA OHRANJAMO NAŠE ZDRAVJE

saj je voda nujno potrebna za delovanje našega telesa

OD ČRPALIŠČA DO KOZARCA PITNE VODE

- Za zdravstveno ustrezno pitno vodo v občinah Postojna in Pivka skrbi javno podjetje KOVOD POSTOJNA, d.o.o.
- Poleg pitne vode podjetje skrbi tudi za čiščenje odpadnih vod in urejanje javnih površin.
- Vse naše podatke dobite na spletni strani www.kovodpostojna.si

OD ČRPALIŠČA DO KOZARCA PITNE VODE

- Zaledje vodnega vira Malni je Cerkniško jezero in Javorniki
- Vodni vir je podtalnica s površinskim značajem (kraški)
- Črpališče je v Malnih pri Planini
- Vsako minuto se načrpa približno 7000 m³ vode
- Obdelava vode se vrši v vodarni Malni (90 m nad črpališčem)

OD ČRPALIŠČA DO KOZARCA PITNE VODE

V vodarni Malni vodo z različnimi postopki obdelave obdelamo do take mere, da le-ta postane zdravstveno ustrezna in primerna za pitje.

OD ČRPALIŠČA DO KOZARCA PITNE VODE

nekaj slikic da si boš lažje predstavljal

ALI ZNAM BITI EKO

Pitna voda je najbolj dragocena naravna dobrina. Z vodo moramo skrbno ravnati, da je ne bi nekega dne izgubili. To je naloga vsakega posameznika.

Kako lahko za ohranjanje pitne vode in narave poskrbiš tudi ti?

ALI ZNAM BITI EKO

Kako lahko varčuješ v KUHINJI?

- Pomivalni stroj zaženi, ko je res poln posode.
- Vodo, ki si jo uporabil za pranje zelenjave, porabi za zalivanje vrta ali sobnih rastlin.
- Ko čistiš akvarij, uporabi vodo iz akvarija za zalivanje rož. Ta voda je bogata z dušikom in fosforjem = brezplačno in poceni gnojilo.
- Za tajanje zamrznjenih izdelkov ne uporabljaj tekoče vode iz pipe.
- Kadar kupujete doma pomivalni stroj, bodite pozorni na porabo vode.
- Medtem ko čakaš, da bo iz pipe pritekla hladna voda, bi lahko napolnili šest dvolitrskih steklenic. Zato steklenico vode ohladi v hladilniku.

ALI ZNAM BITI EKO

Kako lahko varčuješ v KOPALNICI?

- Pralni stroj zaženi takrat, ko je res poln perila.
- Pri prhanju porabiš do 4-krat manj vode kot pri kopanju.
- Med umivanjem zob zapri vodo in prihrani do 18l vode na minuto.
- Med nanašanjem šampona na lase zapri vodo in prihrani do 250l vode na teden.
- Staršem predlagaj namestitev kotlička z dvojnimi splakovanjem ali pa v običajnega previdno namestite plastenko, katera bo omejila porabo. Vsakič, ko v stranišču potegnemo vodo, se okrog 20l čiste vode v hipu spremeni v umazano.

ALI ZNAM BITI EKO

Kako lahko varčuješ na VRTU?

- Rastline zalivaj zgodaj zjutraj ali zvečer, ko so temperature najnižje in je tudi izhlapevanje manjše.
- Vrt zalivaj z deževnico iz soda.
- S pravilnim zalivanjem rastlin lahko zmanjšaš količino vode
 - zalivaj posamezne rastline in ne uporablaj pršilke
 - ob rastline namesti v tla plastične lončke ali plastične steklenice, tako bo voda prišla direktno do korenin
 - zalivaj raje dalj časa in manj pogosto. S tem boš spodbudili rastline k razvoju globokih korenin, ki bodo omogočale rastlini črpanje vode iz večje globine
 - površine med rastlinami pokrij s pokrivko iz slame, lubja ali pokošenih travnih ostankov, da preprečiš izhlapevanje vode

KAJ SEM SE NAUČIL

SKUPAJ REŠIMO KRIŽANKO

KAJ SEM SE NAUČIL

VPRAŠANJA

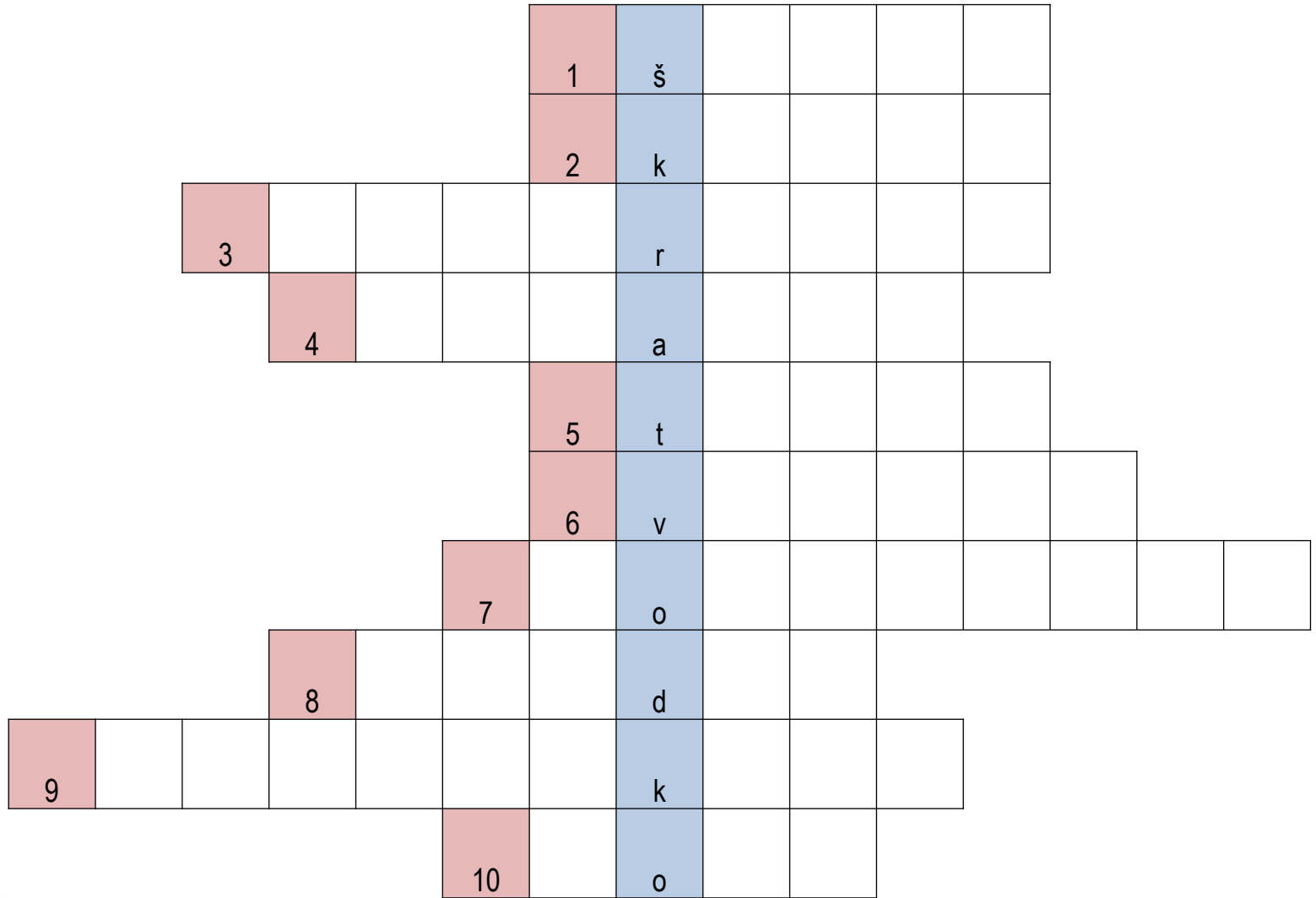
1. Kaj se pojavlja na slikah Kovodove učne ure?
2. Katero podjetje v občinah Postojna in Pivka skrbi za zdravstveno ustrezno pitno vodo?
3. Ali je naša pitna voda kislá, bazična ali nevtralna ?
4. Zakaj moramo vsakodnevno piti vodo ?
5. V katerem agregatnem stanju postane voda led?
6. Kako boš ravnal z vodo da boš pripomogel tudi ti k ohranjanju pitne vode in narave?
7. Kako rečemo drugače še kroženju vode v naravi ?
8. Katere vode je manj na zemlji (slane ali sladke) ?
9. Čista pitna voda je brez ?
10. Življenja na zemlji NI brez?

Rešitve na vprašanja vpisuj VODORAVNO

KAJ SEM SE NAUČIL

k
r
i
ž
a
n
k
a

KAJ SEM SE NAUČIL

k
r
i
ž
a
n
k
a

				1	š	k	r	a	t			
				2	k	o	v	o	d			
	3	n	e	v	t	r	a	l	n	a		
		4	z	d	r	a	v	j	e			
				5	t	r	d	e	m			
				6	v	a	r	č	n	o		
			7	v	o	d	n	i	k	r	o	g
		8	s	l	a	d	k	e				
9	v	o	n	j	a	o	k	u	s	a		
				10	v	o	d	e				

KDO JE VODKO

V O D K O

V davnih časih, ko so kamenje brusili res ostri vetrovi in je bil dan preveč podoben noči, je bila Zemlja sila pusta krogla. Če bi se ozrl na levo ali desno, bi vsako oko ujelo iste prizore, kupe in kupe kamenja. Na Zemlji takrat še ni bilo ljudi. Sonce je neutrudno škililo skozi temne sence, ki so obdajale pokrajino, kjer danes mi živimo. Vse kar bi kak vesoljski popotnik lahko na Zemlji doživel, bi bilo strašno zavijanje vetra, ki je z udrihanjem ob kamenje ustvarjalo zvoke, ki so spominjali na glasno zehanje utrujenih velikanov.

A se je to nekega dne spremenilo. Nihče ne ve, od kod je prišel, s severa ali juga, a kamenje je tistega dne drugače zarožljalo. Veter je malce potihnil, še sonce je presenečeno zamežikalo, ko je izza skale pokukal zašiljen klobuček, pod katerim so se skrivala rdeča lička in privihan nosek. To malo bitje, nič večje do palca na roki, si je v modrih hlačah in rdeči jopici, s palico v roki utiralo pot med kamni vseh oblik. Ko je prisopihal na plano, bi vsak poznavalec čarobnih zgodb rekel, to pa je škrat. In ne bi se zmotil. Bil je Vodko, škrat, ki je imel prav posebno nalogo. Na vsakih neznano koliko korakov je s palico v tla naredil luknjo in vanjo položil svetlečo, čarobno kapljico. Tako je Vodko hodil cel dan in celo noč, o današnje Pivke do Planine in še počez, dokler ni porabil vseh kapljic.

Naslednji dan pa je veter drugače zavel, iz luknjic je potegnil vse čarobne kapljice in jih poslal med sive sence, ki so se nenadoma spremenile v bele puhaste blazine. Pričelo je deževati, silovito deževati. Če bi pogledal na levo in na desno, bi se ti zazdelo da dežuje že tisoč let. In ko se je dež končno ustavil, je bila pokrajina čisto drugačna. Na obzorju je sijalo rumeno sonce, nebo se je obarvalo v modro, pokrajino pa so prekrivale svetlikajoče reke in velikanske luže, v katerih so se ogledovali oblaki. Kamor je Vodko zasadil palico in vstavil čarobno kapljico, so se naselile reke, potoki in jezera.

Za njimi so prišle male in velike rastline, za njimi male in malce večje živali, nato so zrastle še velika drevesa. Čez neznano koliko noči si je za svoj dom kraje tod okrog izbral tudi človek.

A kot je v naravi škratov, ki včasih kaj nalašč ušpičijo, se reke, potoki in jezera na Notranjskem, kdaj tudi skrijejo. V spomin in opomin, da je voda najdragocenejša dobrina na svetu, pa če pogledaš na levo ali na desno.

KER SI SODELOVAL PREJMEŠ KOVODOVO

DARILO

